

تا ده رفته تم ده بی به دریزی ده رباره شورشی گولان و سه رکردا یاه تی کاتی بنووسم، ئه م چهند دیره بو میژوو

نووسینی: مسعود بارزانی

دوای نسکتوی شورشی مه زنی ئەيلولی سالى ۱۹۷۵، زۆر كەس و لايەن وايان ده زانى ئىستر خەباتى گەلى كورد كوتاپى بىن هات و، پارتى دېوکراتى كوردىستانىش تەواو بۇو. هەتا زۆر له سەركەدەكانى خودى شورش و پارتى كەوتتە پەۋپاگەندە له دىرى بازنانى و، ھەندىكىيان لەم روودوه ھەموو سنورىتكىيان بەزاند و پىييان وابۇو، كە بەم سنورىيەزاندە خۆيان له بەپرسىيارىتى رىزگار دەكەن.

لىپەدا نامەوى بچەم ناو ورد و درشتى ھەلۈمەرجى نسکۆيەكە، چونكە ھەقەن كاتى ئەوه دىت و، بە دېكۈمىتىتەوە لەسەرى بنووسم.

بەلام ئەوهى لىپەدا من دەمەوى ئاماژەدى پىن بکەم ئەوهى، كە بازنانى بەپرسىيارىتى ھەممۇمانى خستە سەر ئەستۇرى خۆى و، كاك ئىدىرسىش بۇو بە سېپەر بۆمان. لە ورۇشە دەشاندا زۆر چاڭ لە ئىش و ئازارى خەلکەكە دەگەيىشتىن و، دەشمازنانى بەشى ھەرە زۆريان بەرگەي ئەو رووداوه ناگىرن، بۆيە هەتا ئەگەر قىسىش بىكەن لىييان ناگىرىتى؛ بەلام ھەندىكى دېكە ھەبوون كە بە شەماتەتەوە و بە پىتكەننەوه ئەو كارەساتە گەورەيەيان پېشوازى دەكەد و وايان دەزانى، كە ئىستر رۆزى تۆلەيە.

بۆ حۆكم دان لەسەر ھەر رووداونىك باشتەر بۆ مەرۆف، كە پەلە نەكات، چونكە حۆكمى بە پەلە زۆر جار مەرۆف بە ھەلە دەبات و لىتى پەشىمان دەبىتەوە، وابزانم بەشى ھەرە زۆرى ئەوانەى لە حۆكمدانىيان پەلەيان كرد زۇو ياخەنگ پەشىمان بۇونەوه، يان بەلائى كەممى زانىيان كە حۆكمە كەيان راست و مونسىفانە نەبۇوه.

كاتى كە ھەموو راستىيەكان دەكەونە بەرددەست جەماوەر، ئەوسا دەزانن چ پىلانىيەكى گەورە لەسەر كورد ھەبۇو و بازنانى يش چ قوربانىيەكى بە ناو و شورەتى خۆى دا بۆزگار كەن خەلکى كوردىستان لە كارەساتىيەكى گەورەتى.

رەسەنایەتى پارتى دېوکراتى كوردىستان و، خۆشەويىتىي بازنانى لەناو دلى گەلى كوردىستاندا بەوه دەركەوت، كە پاش ئەم نسکتو گەورەيە ھەمدىسان پارتى و بازنانى جىتگەي ئومىتىي گەل بۇون و، ھەر ئەوانىش ئاماڭىچى پىلانە ئاماڭىچى بازنانى دوزمۇن و ناخەزان بۇون بە ھەممۇ شىۋىيەك.

ھېز و گەورەيى بازنانى و پارتى لەوەدا دەركەوت، كە پاش ئەم نسکتو گەورەيە، جارىتىي دېكە ھەلسانەوه، ئەمە لە كاتىيەكدا ھەممۇ ھەول و تەقەللای دوزمنان بۆ لەناو بەردىيان بۇو و، حىكەمەتىش لەوەدا یاه مەرۆف دەۋا شىكست ھەلبىتىتەوە نەك قەت تووشى شىكست نەبى.

رەنگە زۆر كەس و ابازان پاش نسکتو (۱۹۷۵) كوردىستان پېشىمەرگەي تىيدا نەماو، كوتاپى بە ھەممۇ شتىيەك ھاتۇوه.

ھەرچەندە ھەممۇ كاتىيەك تەدقۇعى خىانەتىيەكى وەك رىتكەكەوتلىنى شۇومى جەزايىر لە شا دەكرا؛ بەلام بۆچۈرونىيەكى وا ھەبۇو، كە مادام ئەملىكىلا كەدايە ئەواشاي ئىئران ناتوانى خىانەتىيەكى وا بکات. راستە ھەرچەندە كاتىيەكى زۆر كورغان بەدەستەوبۇو، كارەساتەكە ئەوهەندە ناخۇش و گەورە بۇو؛ بەلام زەحەمەت بۇو لەو كەشىو ھەۋايدا مەرۆف بەتوانى لە سەرەخۇز و، بە مېشىكەتىي بىتىگەر بېرىپاتەوە؛ بەلام لە گەل ئەوهەشدا و، بە فەرمانى بازنانى توانيمان چەند مەفرەزىدەيەكى بچۈرۈك لە پېشىمەرگە و كەۋاپير رىتكە بەخەين و، لەسەر سنورىدەكان خۆيان بېارىزىن و، بەھاوا كارىي بېرىپاتەن پارچەكائى دېكەي كوردىستانىش توانيمان ئىيدامە بە مانەوهەيان بەدەين و، رۆزە رۆزىش بەرەو پېشىتەوە دەچۈون.

لەمانىگى نىسانى (۱۹۷۵) بە بېرىپاتەن دەستمان كرد بە دامەز زاندەن سەركەدا یاه تى كاتى بۆ رابەرەيەتى رىتكەختىنە كانى پارتىيەتى لەناو ولات و ئاوارەكەن و لاتانى دەرەوە و پەرەپىتەنە بارى لەشكىرىي ئەو چەند مەفرەزانەي كە لە ناو ولات مابۇونەوه.

راستە لەوكاتە ناخۇش و پېزەحەمەتمدا نەدەكرا كەدا گەورەيە و بىرى كە دەنگ بەتەوە، بەلام كارى ھەرە گەنگى ئەوسا ئەوه بۇو، كە ھەول بدرى ئاتەپەن ئەۋەشدا و، كە ھەر زۇو بازنانى تەنچەنەن خۆمان ئامادە بکەيىن بۆ دەرفەتى داھاتوو، كە ھەر زۇو بازنانى پېشىبىنى دەكەد و پېشىم وايە تا رادەيەكى زۆر لە بەجىتەپەن ئەو ئاماڭىچەدا سەركەوتىن بەدەست ھېتىرا.

ھونەر لەوەدا یاه، كە لەو رۆزە رەشەدا تېكۈشەرەن ئەبۇون ئاماڭىچەدا سەركەوتىن بەدەست ھەنمەرەيەكىدا رابوھستن و، گىيانى خۆيان بەخەنە سەر دەست و، پېشانى دۆست و دوزمۇنى بەدەن، كە ئەگەر گەلى كورد تووشى نسکۆش بىي دووبىارە ھەرە لەلە دەستتەوە نامىت.

ئەوه بۇو لە رۆزى (۲۶) ئى گولانى (۱۹۷۶) يەكم فېشەكى شورشى تازە تەقى و لەو شەرەدا پېشىمەرگە و سەركەدە قارەمان سەيد عەبدۇللا نېبى شەھىد بۇو، ئەم رۆزەش بۇو بە رۆزى دەست پېتىكردنى شورشى گولان.

لەو رۆزانەدا رېزىم ئەوندە بەھېز بۇو و، پەبۇندىشى لە گەل دەولەتە دراوسىيەكىانىدا ئەوهەندە بەھېز بۇو، زۆر كەسى و اھەبۇون، كە باسى شورش و بەرخۇدان دەكرا گالتەيان بېن دەھات.

لىپەدا بە پېتىستى دەزانم سوپاسى خۆم ئاراستە ھەممۇ گەلى كوردىستان لە گشت پارچەكائىدا بکەم بۆئەو پېشىۋانىيەكى، كە لە رۆزانى رەشدا لىييان كردىن.

سوپاس بۆ ئاوارە خۆرەگەكەن ج لە ئىئران وچ لە لاتانى ئەورۇپا و ئەمەرىكا.

سوپاس بۆ ھەممۇ ئەوانەى لە بەرەدەم تەعرىب و تەھجىر خۆيان راگرت و، لە كوشتنى بە كۆمەل نەترسان و، وازيان لە رىيازى كوردا یاه تى خۆيان نەھيتا.

سوپاس بۆئەو ھەۋالانەى، كە زۆر مەردا نەرەزى بۇون بەرگەي بەپرسىيارىتى مېژووبيي بىگەن لە سەركەدا یاه تى كاتىدا.

سلاو لە كىيانى پاكى كەنەھەيدە نەمرە كافان. ئەوهەش رادەگەيەتىن، كە ئەگەر ئەجەل مۆلەتم بەتات لە كاتىيەكى گونجاودا بە درېشىي لەسەر شورشى گولان و سەركەدا یاه تى دەننۇسەم، بۆيە تا ئەو كات بە پېتىستىم زانى ئەم چەند دېرە بۆ مېژووبيي بىنۇسەم.